

Pradžia > ... > Jūsų Teisės > Atsakovai (baudžiamosios Bylos) > Malta

Atsakovai (baudžiamosios bylos)

Turinį pateikė

Malta

Malta

Šiose duomenų suvestinėse paaiškinama, kas vyksta, kai asmuo yra įtariamas arba kaltinamas nusikalstama veika, dėl kurios galimas teisminis nagrinėjimas.

Jeigu esate nukentėjęs nuo nusikaltimo, visą informaciją apie savo teises galite rasti [čia](#).

Baudžiamojo proceso santrauka

Visada būsite perduotas Magistratų teismui. Jeigu esate perduodamas teismui būdamas sulaikytas, teismas pirmiausia turi nuspręsti, ar tolesnis jūsų suėmimas yra pagrįstas pagal teisės aktų nuostatas, ir paskui jums pranešti, kad galite prašyti būti paleidžiamas už užstatą. Jeigu esate perduodamas teismui būdamas nesulaikytas, jums bus praneša apie kaltinimus ir kada privalote atvykti į pirmąjį teismo posėdį.

Bylos gali būti nagrinėjamos trimis skirtingais būdais, atsižvelgiant į jums pateiktų kaltinimų sunkumą:

Supaprastintas procesas Magistratų teisme

- perdavimas teismui;
- kaltinimą palaiko vykdomoji policija;
- gynybos pozicija;
- galutiniai argumentai;
- teismo sprendimas.

Procesas Magistratų teisme surinkus įrodymus

- perdavimas teismui;
- kaltinimą palaiko vykdomoji policija ir generalinis prokuroras;
- gynybos pozicija;
- galutiniai argumentai;
- teismo sprendimas.

Prisieksiuųjų teismas

- pirminiai argumentai ir argumentai, susiję su įrodymų leistinumu;
- kaltinamosios išvados perskaitymas;
- prokuroro kalba;
- prokuratūros vardu kaltinimą palaiko generalinis prokuroras;
- gynybos pozicija;
- prokuroro atsiliepimas;
- gynybos atsiliepimas;
- apibendrinimas;
- nuosprendis;
- baismė.

Išsamesnę informaciją apie visus proceso etapus ir jūsų teises rasite duomenų suvestinėse. Ši informacija nėra

teisinė konsultacija ir yra tik patariamojo pobūdžio.

Europos Komisijos vaidmuo

Atkreipkite dėmesį, kad Europos Komisija neatlieka jokio vaidmens valstybėse narėse nagrinėjamosiose baudžiamosiose bylose, todėl jeigu norėtumėte paduoti skundą, ji jums niekuo negalėtų padėti. Informacijos apie tai, kaip ir kur reikėtų paduoti skundą, rasite šiose duomenų suvestinėse.

Norėdami surasti reikiamą informaciją, spustelėkite toliau esančias nuorodas

[1 - Mano teisės ikiteisminio tyrimo metu](#)

[2 - Mano teisės teismo proceso metu](#)

[3 - Mano teisės po teismo proceso](#)

■ Paskutinis naujinimas: 11/08/2025

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

1 - Mano teisės ikiteisminio tyrimo metu

A. Jei esu užsienietis, ar tai gali turėti įtakos ikiteisminiam tyrimui?

Baudžiamoji byla gali būti iškelta bet kuriam asmeniui, kuris padaro nusikaltimą ir kuris priklauso Maltos valdžios institucijų jurisdikcijai. Ikiteisminio tyrimo metu atliekamos procedūros yra vienodos tiek Maltos piliečiams, tiek užsieniečiams. Nepaisant to, teisės aktuose užtikrinamos tam tikros teisės asmenims, kurie nėra Maltos piliečiai ir negyvena Maltoje, visų pirma teisė naudotis vertėjo paslaugomis, kai įtariamasis nesupranta ir nemoka maltiečių kalbos, ir asmens, kurio laisvė suvaržyta, teisė palaikyti ryšį su konsulinėmis įstaigomis.

B. Kokios yra ikiteisminio tyrimo stadijos?

i. Įrodymų rinkimo stadija ir tyrėjų įgaliojimai

Baudžiamoji byla iškeliama, kai policija gauna pranešimą, informaciją arba skundą. Kai policija gauna pranešimą vienu iš šių būdų, ji pradeda tyrimą surinkdama įrodymus ir taip siekdama nustatyti, ar nusikaltimas buvo padarytas ir kas turi būti laikomas atsakingu už to nusikaltimo padarymą.

Šiuo tikslu pagal teisės aktus policija turi teisę įpareigoti bet kurį asmenį, galintį turėti informacijos apie tiriamą nusikaltimą, tokią informaciją suteikti. Tai apima esminių įrodymų surinkimą ir liudytojų parodymų paėmimą.

ii. Laikinas sulaikymas

Kai nustatoma, jog esama pagrįsto įtarimo, kad asmuo padarė nusikaltimą, policija gali paprašyti magistrato išduoti įtariamojo arešto orderį. Taip pat tam tikromis aplinkybėmis policija gali sulaikyti asmenį tyrimo tikslais neprašydama magistrato išduodamo orderio.

Nuo to momento, kai įtariamasis sulaikomas, jis jam suprantama kalba informuojamas apie jo teises, įskaitant jo sulaikymo priežastį, taip pat apie jo teisę tylėti ir jo teisę konsultuotis su savo pasirinktu advokatu. Jam pateikiama rašto, kuriame išdėstytos jo teisės, kopija.

Šiuo laikotarpiu policija gali atlikti sulaikyto asmens kratą ieškodama daiktų, kurie galėtų būti nusikaltimo įrodymai, arba jeigu esama įtarimo, kad asmuo gali kelti pavojų sau pačiam arba kitiems arba gali turėti ką nors,

ką jis galėtų panaudoti siekdamas pabėgti iš sulaikymo vietos.

Policija taip pat gali paimti kūno audinių ar skysčių mėginius ir pirštų atspaudus. Gavus tinkamą sutikimą, gali būti imamas ir registruojamas DNR mėginys. Jeigu asmuo atsisako duoti pirštų atspaudus, jis gali būti įpareigotas tai padaryti magistrato nutartimi. Tačiau DNR mėginio registracija negali būti privaloma.

iii. Apklausa:

policija įtariamąjį gali apklausti apie tiriamą nusikaltimą. Per apklausą policija gali užduoti bet kokį klausimą, galintį jai padėti surinkti informacijos, kurią galima pateikti tiek kaip apkaltinamuosius, tiek kaip išteisinamuosius įrodymus. Per apklausą įtariamasis gali paprašyti, kad jį lydėtų jo pasirinktas advokatas.

iv. Kardomasis kalinimas

Pagal Maltos teisyną asmenį sulaikytą galima laikyti ne ilgiau negu būtina ir bet kuriuo atveju ne ilgiau negu keturiasdešimt aštuonias (48) valandas. Šiuo sulaikymo laikotarpiu policija turėtų nuspręsti, ar ji ketina iš karto pristatyti sulaikytą asmenį į teismą, ar ji asmenį paleis, nes nebėra pagrįsto įtarimo, arba dėl kitų priežasčių, kad byla būtų toliau tirama ir vėliau būtų galima nuspręsti, ar byla perduoti teismui.

C. Kokias teises turiu tyrimo metu?

i. Ar turiu teisę į vertėjo žodžiu paslaugas ir vertimą raštu?

Jei nemokate ar nesuprantate policijos ar kitų kompetentingų institucijų vartojamos kalbos, turite teisę į nemokamas vertėjo žodžiu paslaugas.

Vertėjas žodžiu gali padėti jums susikalbėti su advokatu ir turi laikytis tos komunikacijos konfidencialumo.

Jūs turite teisę, kad jums būtų raštu išverstos bent jau aktualios būtinųjų dokumentų pastraipos – turimi omenyje teisėjo ar magistrato išduodami dokumentai, kuriais nurodoma jus sulaikyti ar taikyti kardomąjį kalinimą, bet koks kaltinimas ar kaltinamasis aktas ir bet koks sprendimas. Tam tikromis aplinkybėmis jums gali būti suteikta vertimo žodžiu paslauga arba išversta santrauka.

ii. Kokią teisę turiu gauti informaciją ir susipažinti su bylos medžiaga?

Jeigu jūs laikinai sulaikomas ir jums taikomas kardomasis kalinimas, jūs arba jūsų advokatas turite teisę susipažinti su esminiais dokumentais, reikalingais laikinam sulaikymui arba kardomajam kalinimui apskūsti.

Jeigu jūsų byla perduodama į teismą, jūs arba jūsų advokatas turite teisę susipažinti su esminiais įrodymais, tiek apkaltinamaisiais, tiek išteisinamaisiais.

iii. Kokia yra mano teisė turėti advokatą ir pranešti trečiajam asmeniui apie mano padėtį?

Kai jums taikomas kardomasis kalinimas, jūs turite teisę bendrauti su advokatu. Ta teisė įsigalioja nuo jūsų sulaikymo momento, dar prieš apklausą.

Jūs turite teisę, kad jums būtų pateiktas advokatų sąrašas ir teisinių atstovų sąrašas, iš kurio galėtumėte pasirinkti jums atstovausiantį asmenį arba nuspręsti, kad jums atstovaus Teisinės pagalbos advokatas. Pastaruoju atveju teisinė pagalba yra nemokama.

Policija negali siūlyti advokato, į kurį galite kreiptis laikino sulaikymo arba kardomojo kalinimo metu, pavardės.

Ne vėliau kaip likus valandai iki apklausos pradžios jūs ir jūsų advokatas turite teisę būti informuoti apie įtariamą nusikaltimą, dėl kurio būsite apklausiamas. Ši informacija turėtų būti jums pateikta ne vėliau kaip likus valandai iki apklausos.

Kai jums taikomas kardomasis kalinimas, jūs turite teisę be pašalinių susitikti ir bendrauti su jums atstovaujančiu advokatu, net ir prieš policijai jus apklausiant.

Jūs turite teisę, kad jūsų apklausoje kartu su jumis būtų ir aktyviai joje dalyvautų jūsų advokatas.

Visa apklausa, visi pateikti atsakymai ir su įtariamojo ar kaltinamojo apklausa susijusios procedūros turėtų būti įrašomi garso ir vaizdo priemonėmis, kai apklausą vykdomas pareigūnas mano, jog tai įmanoma; jūs turite teisę gauti įrašo kopiją, kai apklausa baigiama.

Jūs turite teisę, kad jūsų advokatas dalyvautų bet kuriame iš toliau nurodytų apklausos ar įrodymų rinkimo veiksmų:

1. įtariamųjų išrikiavime identifikavimo tikslais;
2. akistatoje;
3. nusikaltimo eigos atkūrimo veiksmuose.

Jums naudojantis teise turėti advokatą, turėtų būti laikomasi bendravimo su advokatu konfidencialumo.

Kai jūs laikinai sulaikomas, jus turėtų informuoti apie jūsų teisę reikalauti, kad bent vienas asmuo, pvz., giminaitis, mokytojas ar kitas jūsų pasirinktas asmuo būtų informuojamas apie jūsų laisvės suvaržymą.

Tam tikrais teisės aktuose nustatytais atvejais jūsų teisė informuoti kitą asmenį apie jūsų sulaikymą gali būti laikinai apribojama.

Tokiais atvejais apie tai jus informuos policija.

Jeigu jūs esate užsienietis, jūs galite informuoti policiją, ar pageidaujate, kad apie jūsų sulaikymą būtų pranešta jūsų konsulinei įstaigai ar ambasada.

Jūs taip pat galite nuspręsti informuoti policiją, ar pageidaujate susisiekti su jūsų konsulinės įstaigos ar ambasados pareigūnu.

iv. Kokia yra mano teisė į teisinę pagalbą?

Policija jūsų pasiteiraus, kurį advokatą ar teisinį atstovą pageidaujate pasitelkti pagalbai. Policija taip pat jūsų pasiteiraus, ar pageidaujate, kad jums padėtų teisinės pagalbos advokatas. Jeigu nuspręsite, kad jums padės teisinės pagalbos advokatas, pagalba bus teikiama nemokamai.

Laikino sulaikymo metu su teisiniu atstovu galima bendrauti tik likus valandai iki apklausos. Į advokatą taip pat galite kreiptis telefonu.

v. Ką svarbu žinoti apie:

a. Nekaltumo prezumpciją

Nepaisant jokių prevencinių veiksmų, kurių gali būti imamasi teisingumui užtikrinti, kiekvienas asmuo laikomas nekaltu, kol bylą nagrinėjantis teismas priima galutinį sprendimą, kuriame nustatoma, ar tas asmuo padarė nusikaltimą.

b. Teisę tylėti ir neduoti parodymų prieš save

Kai jus apklausia policija ar kitos kompetentingos institucijos, jūs turite teisę tylėti ir neduoti parodymų prieš save.

Sprendimą šiuo klausimu jums gali padėti priimti jūsų advokatas.

c. Prievolę įrodyti

Prievolė įrodyti įtariamojo ar kaltinamojo kaltę tenka prokuratūrai, išskyrus tuos konkrečius atvejus, kuriais atitinkamas asmuo privalo įrodyti tam tikrus konkrečius faktus.

Bet kokios pagrįstos abejonės dėl kaltės turėtų būti aiškinamos įtariamojo ar kaltinamojo naudai, taip pat ir tais atvejais, kai teismas vertina, ar kaltinamasis turėtų būti išteisintas.

Įtariamasis ar kaltinamasis gali užginčyti apkaltinamuosius įrodymus. Jeigu įrodymai lemia liudytojų dalyvavimą, asmuo gali surengti kryžminę jų apklausą arba užginčyti jų parodymus, pasitelkęs savo liudytojus.

Jeigu pateikiami dokumentiniai įrodymai, įtariamasis ar kaltinamasis gali surengti tokius dokumentus parengusio liudytojo arba teismo ekspertų kryžminę apklausą arba tuos įrodymus užginčyti pasitelkęs savo liudytojus. Tačiau savo eksperto išvados jūs pateikti negalite. Eksperto išvadą galima užginčyti tik surengus kryžminę teismo eksperto apklausą apie jo nustatytus faktus ar jo kompetenciją.

Įtariamasis ar kaltinamasis taip pat gali pašaukti liudytojus ir pateikti dokumentinius įrodymus savo gynybiniam argumentams pagrįsti.

Jeigu bylą nagrinėja Baudžiamųjų bylų teismas, teisės aktuose nustatytas terminas (skaičiuojamas nuo to momento, kai kaltinamasis gauna kaltinamąjį aktą), per kurį kaltinamasis turi nurodyti liudytojus ir visus kitus įrodymus, kuriuos ketina pateikti teismo nagrinėjimo metu savo gynybiniam argumentams pagrįsti. Tokio apribojimo nėra, kai bylą nagrinėja Magistратų teismas.

vi. Kokios yra specialios garantijos vaikams?

Jeigu liudytojas arba įtariamo nusikaltimo auka yra nepilnamečis, policija ir teismai, kiek įmanoma, taiko praktiką, kad nepilnamečiai į teismą nešaukiami; tačiau tai ne visada įmanoma. Nepilnamečių parodymus teismai paprastai paima vaizdo konferencijos būdu. Jeigu nepilnamečis yra nukentėjęs, su juo specialioje patalpoje, kuri gali būti teismo pastate, vaizdo konferencijos būdu, padedamas vaikų psichologo, kalba magistratas, kad nepilnamečis nebūtų toje pačioje patalpoje kaip ir kaltinamasis. Teismai, ypač nepilnamečių bylų teismas, taip pat turi teisinius įgaliojimus paskirti vaikų advokatą (Papildomo teisyno 12.20 602 skyriaus 25 straipsnis) nepilnamečio teisėms ginti, neatsižvelgiant į tai, ar jis yra nukentėjęs, ar kaltinamasis. Be to, tai aiškiai matyti iš Maltos teisyno 602 skyriaus, o tuo labiau iš Vaiko įstatymo. Šiame skyriuje taip pat numatyta specialiai įrengta vieta, esanti ne teismo pastate, vadinama „vaikų namais“, kurioje galima pasikalbėti su pažeidžiamu nukentėjusiu nepilnamečiu, tai gali padaryti tiek magistratas, tiek specialų mokymą praėjusių ekspertų, vadinamųjų vaikų apklausėjų, grupė.

vii. Kokios yra specialios garantijos pažeidžiamiesiems įtariamiesiems?

Pirmiausia, jeigu laikoma, kad dėl psichologinės ir fizinės įtariamojo būklės arba nusikaltimo pobūdžio sulaikytą asmenį tyrimo metu reikia laikyti policijos areštiniėje, jam taikomas nuolatinis stebėjimas, t. y. sulaikytojo sveikatos labai visą parą kasdien kamerą fiziškai saugo policijos pareigūnas. Kaip ir visų įtariamųjų ar sulaikytų asmenų atveju, jeigu asmuo prašo kokios nors medicinos pagalbos, ji suteikiama nedelsiant, įskaitant pervežimą į polikliniką ar ligoninę, priklausomai nuo aplinkybių. Jeigu, apžiūrėjęs minėtą pažeidžiamą įtariamąjį, gydytojas pareiškia, kad jis neturėtų būti laikomas kameroje, apie tai iš karto informuojamas tyrėjas ir imamas atitinkamų taisomųjų veikslių (pvz., asmenį policija paleidžia už užstatą).

D. Kokie yra ikiteisminio tyrimo terminai?

Ikiteisminio tyrimo terminai daugiausia priklauso nuo nusikaltimo pobūdžio. Už kiekvieną nusikaltimą pagal Baudžiamąjį kodeksą skiriama bausmė. Pavyzdžiui, Maltos teisyno 9 skyriaus 688 straipsnio nuostatoje dėl senaties išdėstyti standartiniai terminai, per kuriuos galima tirti nusikaltimą, nustatymo kriterijai. Pasibaigus tokiam terminui, taikoma senatis ir policija nebegali tirti to konkretaus nusikaltimo. Taip pat paminėtina, kad pagal Maltos teisyno 9 skyriaus 692 straipsnį, jeigu bet kurioje baudžiamojoje byloje ne dėl tyrėjo klaidos nežinoma įtariamojo tapatybė, senaties terminas skaičiuoti nepradedamas. Pavyzdys galėtų būti nužudymo byla, kurioje yra nukentėjęs, tačiau nėra ženklų, kas galėtų būti žudikas.

E. Kaip reikia pasirengti ikiteisminiam tyrimui, įskaitant kardomojo kalinimo

alternatyvas ir perkėlimo į kilmės valstybę galimybes (Europos teisminės priežiūros orderis)?

Kaip nurodyta toliau, policija turėtų pasirengti bylos nagrinėjimui teisme:

- sušaukti liudytojus byloje;
- jeigu asmuo atsakomybėn traukiamas pagal teismo šaukimą, prokuratūros pareigūnas turėtų užtikrinti, kad šaukimas, kuriame išdėstyti kaltinimai kaltinamajam, būtų įteiktas pagal įstatymą;
- jeigu nusikaltimas nėra tiesiogiai susijęs su Generaline prokuratūra, baudžiamąjį persekiojimą vykdančias pareigūnas turėtų su Generaline prokuratūra aptarti bylą ir konkrečiai – kaltinimus, ypač kai byla yra sudėtinga;
- jeigu baudžiamojon atsakomybėn traukiamas asmuo sulaikomas, baudžiamąjį persekiojimą vykdančias pareigūnas turėtų informuoti kaltinamojo advokatą, o kaltinamąjį į teismą palydi policija.

Kardomojo kalnimo alternatyvos, be kita ko, yra atvejai, kai asmuo baudžiamojon atsakomybėn traukiamas pagal teismo šaukimą, arba kai asmenį policija paleidžia už užstatą, kol tyrimą atliekantis pareigūnas baigs tyrimą, ir tada asmuo arba sulaikomas, arba gauna šaukimą į teismą.

Perdavimo į kilmės valstybę galimybė apima *ad hoc* procedūras, priklausančias generalinio prokuroro kompetencijai. Šios procedūros taikomos tik ypatingose bylose, pvz., kai gaunamas ekstradicijos prašymas arba laisvės atėmimo bausmę atliekančio nuteistojo prašymas kompetentingoms vietos valdžios institucijoms ir jo gyvenamosios šalies valdžios institucijoms sudaryti sąlygas kaltinamajam toliau atlikti bausmę savo šalyje.

■ Paskutinis naujinimas: 11/08/2025

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

2 - Mano teisės teismo proceso metu

A. Kur vyks teismo procesas?

Teismo procesas vyksta Valetos teismo rūmuose. Priklausomai nuo jums pareikštų kaltinimų sunkumo, jums byla yra iškeliamama magistratų teisme, veikiančiame kaip baudžiamasis teismas (Court of Criminal Judicature), jeigu nusikalstama veika priklauso jo jurisdikcijai, arba magistratų teisme, veikiančiame kaip tyrimo teismas (Court of Inquiry), jeigu nusikalstama veika nepriklauso magistratų teismo, veikiančio kaip baudžiamasis teismas, jurisdikcijai.

Magistratų teisme, veikiančiame kaip tyrimo teismas, užbaigus tyrimą, bus nusprendžiama, ar nusikalstamą veiką nagrinės magistratų teismas, veikiantis kaip baudžiamųjų bylų teismas ar veikiantis kaip baudžiamasis teismas, t. y. prisiekusiųjų teismas. Bet kuriuo atveju bus priimtas teismo sprendimas, kuriuo asmuo bus pripažintas kaltu jam paskiriant atitinkamą bausmę arba jis bus išteisintas.

B. Ar kaltinimai gali būti pakeisti? Jei taip, kokią teisę turiu gauti informacijos šiuo klausimu?

Taip, kaltinimai gali būti pakeisti. Paprastai, jeigu taip nutinka ir kaltinimai yra sunkūs, asmeniui bus pareikšti nauji kaltinimai ir teismas atliks naują tyrimą. Įrodymai pateikiami dar kartą, išskyrus atvejus, kai asmuo atsisako tokios teisės.

C. Kokios yra mano teisės per teismo posėdžius?

Turite teisę teismo posėdžiuose naudotis pasirinkto advokato pagalba, o jei neturite tam lėšų – turite teisę naudotis jums paskirto advokato teisine pagalba. Be to, galite nuspręsti pats ginti savo bylą. Taip pat turite teisę

į nekaltumo prezumpciją, kol nebus priimtas teismo sprendimas, kad esate kaltas. Turite teisę gauti vertėjo žodžiu pagalbą, atlikti kryžminę kaltinimo liudytojų apklausą ir apklausti savo paties liudytojus. Taip pat turite teisę neduoti parodymų jums iškeltoje byloje.

i. Ar turėčiau dalyvauti teismo posėdyje? Kokiomis aplinkybėmis galiu nedalyvauti nagrinėjant bylą teisme?

Taip, visada turėtumėte dalyvauti teismo posėdžiuose, nes pagal mūsų sistemą teismo procesai nepripažįstami *in absentia*. Jei negalite dalyvauti dėl ligos, kelionės ar bet kurios kitos priežasties, turėtumėte teisme pateikti prašymą per savo advokatą.

ii. Kokią teisę turiu į vertėjo žodžiu paslaugas ir dokumentų vertimą raštu?

Jeigu teisėjas gerai moka liudytojo vartojamą kalbą, jis gali išversti parodymus į tą kalbą, kuria vyksta rašytinis procesas; bet kuriuo kitu atveju arba jūsų prašymu bus pasamdytas prisiekusysis vertėjas žodžiu.

Ar turiu teisę į advokatą?

Vykstant bylos nagrinėjimui teisme, turite teisę naudotis pasirinkto advokato paslaugomis už savo lėšas arba naudotis teismo paskirto advokato teisine pagalba.

Jei neturite finansinių lėšų pageidaujamo advokatu pasamdyti, prašymą turėtumėte pateikti teisėjui, kuris tai įrašys į bylos medžiagą, arba Maltos Teisinės pagalbos agentūrai (Legal Aid Malta Agency), kuri jūsų vardu pateiks prašymą dėl advokato paskyrimo teisei pagalbai teikti.

Bylose, kurios nagrinėjamos supaprastinto proceso tvarka, teisėjas, gavęs jūsų prašymą, paskirs jums tą advokatą, kuris tą dieną dirbs.

Teismo procesų, skirtų įrodymams surinkti, ir (arba) baudžiamųjų procesų metu prašymai gauti advokatą, kuris teiks teisinę pagalbą, gali būti pateikiami teisėjui, kuris prašymą perduos Teisinės pagalbos agentūrai, kuri savo ruožtu pridės raštą, kuriame bus nurodytas jums pagalbą teiksiantis advokatas. Priešingu atveju galite paprašyti Teisinės pagalbos agentūros pateikti prašymą jūsų vardu. Teisinę pagalbą teikiančio advokato nebegalima pakeisti, išskyrus atvejus, kai esama teisėtų kliūčių.

iv. Apie kokias kitas procesines teises turėčiau žinoti (pvz., įtariamųjų dalyvavimą teismo posėdyje)?

Asmuo turi teisę kviesti savo liudytojus duoti parodymus. Bet kuris sveiko proto asmuo gali būti šaukiamas kaip liudytojas, išskyrus atvejus, kai pareiškiamas prieštaravimas dėl jo kompetencijos.

Daugiau informacijos apie įtariamųjų arba kaltinamųjų teises pateikta [Baudžiamojo kodekso Maltos įstatymų 9 skyriaus 534A-534AG straipsniuose](#). Be to, suimtam asmeniui arba jo advokatu turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su visa bet kuriuo baudžiamojo proceso etapu paminėta informacija, susijusia su asmens suėmimu arba sulaikymu, su visais policijos turimais su konkrečia byla susijusiais dokumentais, kurie yra būtini siekiant veiksmingai užginčyti suėmimo ar sulaikymo teisėtumą.

D. Galimos bausmės

Galimos bausmės jus pripažinus kaltu:

1. laisvės atėmimas;
2. įkalinimas vienutėje;
3. teismo draudimas;
4. bauda.

Galimi nubaudimai, kai jūs pripažįstamas kaltu pažeidęs įstatymą:

1. sulaikymas;
2. bauda;
3. papeikimas arba įspėjimas.

Taip pat gali būti taikomos alternatyvios sankcijos, pvz., lygtinis nuteisimas, bausmės vykdymo atidėjimas ir viešieji darbai.

■ Paskutinis naujinimas: 23/03/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

3. Mano teisės po teismo proceso

Ar turiu teisę apskusti teismo sprendimą?

Asmuo, pripažintas kaltu dėl jam pareiktų kaltinimų, visais atvejais gali apskusti apkaltinamąjį nuosprendį arba pagal apkaltinamąjį nuosprendį paskirtą bausmę, išskyrus atvejus, kai ta bausmė nustatyta įstatymu. Pateikus apeliacinį skundą niekada negali būti skiriama griežtesnė bausmė. Kaltinamasis taip pat gali apskusti apkaltinamąjį nuosprendį motyvuodamas nepakaltinamumu. Tam tikrais atvejais teismas taip pat gali nurodyti bylą nagrinėti iš naujo.

B. Kokiomis kitomis teisių gynimo priemonėmis galima naudotis?

Priėmus apkaltinamąjį nuosprendį, galite prašyti Prezidento suteikti malonę. Tai didelės galios diskrecinė priemonė, kurią reglamentuoja Maltos Konstitucijos 93 straipsnis ir kuria gali pasinaudoti valstybės vykdomosios valdžios atstovas – Maltos Prezidentas. Prezidento malonė leidžia Prezidentui per kabinetą pasinaudoti įgaliojimais, kurie paprastai suteikiami valstybės teisminei institucijai.

Paprastai malonė gali sustabdyti apkaltinamojo nuosprendžio pasekmes, pavyzdžiui, nurodant nedelsiant paleisti laisvės atėmimo bausmę atliekantį kalinį. Pagal Konstitucijos 93 straipsnį Prezidentas taip pat gali pakeisti bausmę švelnesne arba imtis kitų veiksmų pagal įstatymo pakeitimą, kuriuo sumažinama santykinė bausmė.

C. Kokios yra nuteisimo pasekmės?

Apkaltinamojo nuosprendžio pasekmės – bauda arba tam tikros trukmės įkalinimas, įrašas apie teistumą ir žala asmens reputacijai.

i. Duomenys apie teistumą

Kiekvienas baudžiamosios jurisdikcijos teismų priimtas apkaltinamasis nuosprendis įtraukiamas kaip informacija apie asmens, kuris pripažintas kaltu, teistumą, išskyrus atvejus, kai:

1. apkaltinamasis nuosprendis priimtas dėl įstatymų pažeidimo;
2. nuteistasis, pripažintas kaltu padaręs nusikaltimą, nusikaltimo metu buvo jaunesnis nei aštuoniolikos metų;
3. nuteistajam Maltos Prezidentas suteikia malonę atleisdamas nuo bausmės pagal apkaltinamąjį nuosprendį;
4. išduodamas įsakymas pagal Probacijos įstatymą;
5. asmuo pripažįstamas kaltu padaręs nusikalstamą veiką, už kurią skiriama ne didesnė kaip 200 EUR bauda, jeigu tas asmuo anksčiau nebuvo teistas.

Po apkaltinamojo nuosprendžio praėjus [Potvarkio dėl elgesio pažymų \(77 skyrius\)](#) antrame priede nustatytam laikotarpiui asmuo nebelaikomas teistu.

Kaip nurodyta pirmiau, galimybė panaikinti teistumą nesuteikiama asmenims, pakartotinai nusikaltusiems už vaistų vagystę, pardavimą, neteisėtą prekybą arba su vaistais susijusį sukčiavimą, kai pažeidžiamos Pavojingų vaistų potvarkio arba Potvarkio dėl medikų ir giminingų profesijų nuostatos, taip pat asmenims, nuteistiems už Potvarkio trečiame priede išvardytus nusikaltimus (pvz., nusikaltimus Vyriausybės saugumui), priesaikos sulaužymą ir melagingą priesaiką ar bet kokią kitą nusikaltimą, pažeidžiantį visuomenės pasitikėjimą.

v. Bausmės vykdymas, kalinių perdavimas, lygtinis nuteisimas ir alternatyviosios bausmės

Be laisvės atėmimo bausmių ir (arba) baudų, yra ir kitų alternatyvių bausmių. Tai lygtinis nuteisimas, bausmės vykdymo atidėjimas ir viešieji darbai.

Užsienietis, kuriam Maltoje paskirta laisvės atėmimo bausmė, tam tikromis aplinkybėmis gali atlikti bausmę savo gyvenamosios vietos šalyje pagal [Europos konvenciją dėl nuteistųjų asmenų perdavimo \(Nr. 112\)](#) ir [Tarybos pamatinį sprendimą 2008/909/TVR](#) (priklausomai nuo bylos).

■ Paskutinis naujinimas: 23/03/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.